

Wiersz konny

Ta lektura, podobnie jak tysiące innych, jest dostępna on-line na stronie wolnelektury.pl.

Utwór opracowany został w ramach projektu Wolne Lektury przez fundację Wolne Lektury.

BOLESŁAW LEŚMIAN

DZIEJBA LEŚNA

Wiersz konny

IV

Pochylony ku światu — patrzę w cień mój konny,
Jak się obco przewija — skośny i postronny —

Wybojem dróg.

Mój cisawy¹, któremu i głaz nie zacięży², —
Zaświat w słońcu zwęszywszy — kark zagrzany tęży
W uparty łuk!

Woniejące od pola, z traw wywiane losy
Złączyły nas na wspólny bieg w tamte niebiosy
I w tamten las...
I kazały jednakim zespolić się ruchem
Na sny różne, co — jawy związane łańcuchem —
Śnią się raz w raz.

Dąb, migając za dębem, wstecz luźnie odlata³, —
W przerwach między dębami zaskoczona chata
Cofa się w jar!...
Ruczaj⁴, słońcu na ukos jarząc się samopas⁵,
Z oczu nagle nam znika, jak wylękły topaz⁶,
Mara wśród mar...

Stogi siana z bocianem lub wroną na czubie
Olbrzymieją do czasu, aż giną w przegubie
Minionych miedzi!
I dobrze nam, i barwno, gdy skrajem żrenicy
Pochwycimy mak w życie lub kąkol⁷ w pszenicy,
By dalej biec!

I dobrze nam, i skrzyście⁸, gdy wpobok⁹ cmentarza
Chata szybą od blasku oślepią przeraża
Daleki step —
Lub gdy srebrem oparty o wierzchołek drzewa
Obłok — snem rozwidniony — na słońcu wygrzewa
Kudłaty łeb!

Bezmiar nozdrza nam szarpie i wre w naszym pocie,
A my piersią zdyszana na własnej tęsknocie
Kładziem się wzdłuż!
W jeden tętent dwa nasze stapiając milczenia,
Sprzepaszczamy się w zamęt bystrego istnienia
Obojgiem dusz!

Czy to śmierć się tak dymi w zdybanym¹⁰ bezkresie?
Tak, to — ona! To — ona! Bo tak właśnie zwie się.
Tchu w piersi brak!...
Trzeba przemknąć pomiędzy śmiercią a pokrzywą...

Koń
Podróż, Przestrzeń
Cień

Sen

Wieś

Kwiaty

Obłok

Łeb

¹cisawy — koń maści czerwono-brunatnej. [przypis edytorski]

²zaciężyć — dziś popr.: zaciężać. [przypis edytorski]

³odlata — dziś popr. forma 3 os. lp cz.ter.: odlataje. [przypis edytorski]

⁴ruczaj — mała rzeczka, strumień. [przypis edytorski]

⁵samopas (daw.) — bez opieki, w pojedynkę. [przypis edytorski]

⁶topaz — minerał, kamień ozdobny, przezroczysty, niebieskawy lub żółtawy. [przypis edytorski]

⁷kąkol — chwast zbożowy o purpurowych kwiatach i trujących nasionach. [przypis edytorski]

⁸skrzysty — iskrzący. [przypis edytorski]

⁹wpobok (daw.) — obok. [przypis edytorski]

¹⁰zdybany — znaleziony. [przypis edytorski]

Cisak¹¹ w nicość się gęstwi pogmatwaną grzywą,
Jak lotny krzak!

Jeszcze chwila — a niebo skończy się! Lecz niech no
Próżnie zowąd wyblysłe ku nam się uśmiechną
Zza mgieł i wzgórz,
A my, łamiąc przeszkody, groźniej i pochmurniej
Pośpieszymy w tę otchłań na wieczysty turniej
Tamtejszych burz!

Niebo

Jakiś błądy mieszkanię chmur — z niebios wybrzeża
Widzi, że wicher w locie o pierś nam uderza
Jak stal o stal, —
I nie może rozeznąć poprzez kurzaw zwoje,
Co się stało na ziemi, że tych kształtów dwoje
Mknie w jedną dal?

I nie może zrozumieć w swoim wniebowzięciu,
Czemu z wyżyn drapieżnych spadł na kark zwierzęciu
Człowieczy stwór?
I dlaczego dwie zmory różnego oblędu
Zbiegły się, aby zdwoić czar swego rozpędu
Do innych zmór?

Koń

¹¹cisak — koń cisawy, tj. o czerwono-brązowej sierści. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/dziejba-lesna-iv-wiersz-konny>

Tekst opracowany na podstawie: Bolesław Leśmian, *Dziejba leśna*, wyd. J. Mortkiewicz, Warszawa 1938

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kosińska, Dorota Kowalska, Justyna Lech, Marta Niedziałkowska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).